

Gökyüzündeki Vaha

Şehrin ivmesi tartışmasız bir şekilde stresi besliyor. Bir şehirlili için şehirden kaçmak, öncelikle şehrin nimetlerinden vazgeçmek anlamına geldiği için, artan strese rağmen bu tercih pek de kolay gelmiyor. Yükselen stres seviyesi ile baş etmenin yolu, ister istemez şehrin kendini yeniden tanımlamasında aranmaya başlıyor. Bu sebeple, dünyanın dört bir yanında, şehir merkezlerinde yer alan kamusal alanların yeniden ele alınmalarına tanıklık ediyoruz.

İkinci Dünya Savaşı öncesi planlanmış ve bugün artık şehrin içerisinde kaldığı için işlevini yitirmiş hava alanlarının, fabrikaların dev rekreasyon alanlarına (San Fransisco'daki Presido, Denver'daki Stapleton hava alanları veya Duisberg'daki Nord Landscape Park projesi) dönüşmeleri, geçen yüzyıl başlarında inşa edilen elektrik santrallerinin eğitim ve sanat mekanları olarak (Tate Modern, Santral İstanbul) yeniden ele alınmaları veya Boğaziçi kıyısındaki yürüme yollarının milyon dolarlık projelerle genişletilmesini hep bu "yeniden tanımlama" sürecinin sonuçları arasında sayabiliriz.

Şehir içerisinde kamusal kullanım için yeniden işlevlendirilerek ele alınan dikkate değer bir proje -ilk bölümü bu yıl sonundan önce açılması planlanan- New York'daki High Line. Manhattan'ın Aşağı Batı mahallelerinde 1980'den bu yana kullanılmayan, yaklaşık 3 kilometrelik "yükseltilmiş tren yolu" on yıl önce, bir grup mahallelinin başlattığı bir sivil hareket sonucu bugün şehre nefes aldıracak bir gökyüzü vahasına dönüşmek üzere. Harvey Keitel, Glenn Close, Diane von Furstenberg, Hillary Clinton gibi süper-ünlü destekçileri de olan High Line tamamlandığında güneşlenme alanları, manzara terasları, yürüyüş parkurları, dekoratif ve tarım amaçlı bahçeleri ile Manhattan'lılara bir nebze olsun "nefes aldıracak" gibi duruyor. High Line'da geçmişin izlerini bugüne taşıyan tren rayları arasına ekilen vahşi leylaklar, petunyalar, karanfiller ve nar ağaçları, hep şehirlili insanın sürekli yükselen stresini biraz olsun azaltmak için planlanmış. High Line'in yeni işlevi ile tekrar hayata dahil olması ile birlikte, kültürel açıdan zaten oldukça zengin olan mahallenin, sosyal ve ekonomik açıdan da sağlıklı bir büyüme içine girmesi bekleniyor.

Şehrin içerisindeki her boş metrekarenin hızla Amerikan Dolar'ı bazlı ranta tahvil edilmesine çok fazla alışık olan bir coğrafyada, High Line ve benzeri örnekler, şehrin geleceği ile ilişkimizi yeniden ele almamız için zihnimize yeni ufuklar açıyor.

